

Le Monde, tờ báo thuộc loa i hàng đầu củ a Pháp, vừa đăng bài t t a đề “Viê t Nam đối diê n khu ng hoa ng và t t ng lai chế độ ”.

Bài báo củ a tác gia Philippe Delalande, kinh tế gia, thành viên nhóm nghiên cứu về Á châu, đề cập t t “các thách thức củ a Đa i hô i Đa ng Công sa n”.

Bài báo m t đầu bằng nhâ n đi nh rằng Đa i hô i Đa ng vào tháng 1/2011 sẽ có các mục tiêu chính là bâu ra ban lãnh đ o m i, xác đi nh đ t ng h ng đ a nên kinh tế ra kho i khu ng hoàng và ca i thiê n hoa t đô ng củ a hê thống chính trị .

Tôn g Bí th Nông Đức Mạnh sẽ không thê tiếp tục c t ng vì củ a mình và chiếc ghế tôn g bí th sẽ m t ngo cho các t ng viên v i ba điều kiê n: đ t i 65 tuô i, là u y viên Trung t ng (tuy trên th t t t là u y viên Bộ Chính trị) và, theo mô t quy đi nh bất thành văn, là ng t i miền Bắc.

Tác gia bài viết nói trong các cái tên đang đ t c đôn đoán, tên ông Tô Huy R a đ t c nhắc t t nhiều h n ca .

Ông R a đ t c bâu vào Bộ Chính trị t tháng /2009, có thê là mô t s t chuâ n bi tr t c về nhân s t. Ông m i 63 tuô i và là ng t i miền Bắc. Quan tro ng h n n a, ông giữ vai trò quan tro ng trong Bộ Chính trị , v i c t ng vi phụ trách ngành Văn hóa-T t t ng t t cấp trung t ng.

Theo bài báo, chi ông Nguyễn Tấn Dũng là có hy vọng ta i vi t t chức Thủ t t t ng thêm mô t nhiê m kỳ, còn các chức vụ Chủ t t ch n t c và Chủ t t ch Quốc hô i cũng sẽ có ng t i m i.

Trong khi cuô c cha y đưa vào các vi trí trên đang diễn ra, Viê t Nam đang đối diê n các vấn đề cấp bách.

Nhiê m vụ kinh tế

Khu ng hoa ng kinh tế thế gi i đã khiến cho tốc độ tăng tr t ng vốn rất ma nh t năm 1991 t Viê t Nam ch ng la i. Tỷ lê la m phát quý 1 năm 2008 lên t t 28%.

Ng t i Viê t đô đi mua vàng và đô la đê tích trữ khiến giá ch t đen tăng cao, gây tâm lý hốt hoa ng. S c mua su t gia m dẫn t t đỉnh công đòi tăng l t ng củ a ng t i lao đô ng.

T t cuối năm 2008, l t ng xuất khâ u t Viê t Nam đi các n t c châu Âu và Hoa Kỳ gia m

ma nh.

Chính phủ Việt Nam đã đưa ra mô hình kế hoạch hóa cho hội nhập kinh tế. Cuối năm 2009, GDP đã tăng trưởng 5,1 %, mô hình kết quả không quá kém. Thế nhưng Việt Nam lại đối diện với đầu tư thâm hụt, trong đó thâm hụt ngân sách lên tới 9% GDP.

Việt Nam trở nên phụ thuộc vào đầu tư nước ngoài để cân bằng cán cân thanh toán.

Tuy nhiên, tác giả bài viết trên Le Monde nói tình hình khá khó khăn nhưng không đến nỗi quá gay gắt. Nỗ lực của Việt Nam chỉ đạt quá 48% GDP. Và Việt Nam có thể đứng vững nếu vào sức mạnh và khu vực kinh tế của châu Á.

“Đảng Cộng sản sẽ phải rút kinh nghiệm từ thời kỳ trên, cải tiến quá trình ra quyết sách kinh tế để tránh lặp lại những gì đã xảy ra trong năm 2008-2009.”

Đó là mô hình chủ đề của Đảng hội Đảng sắp tới.

Chuyên gia Pháp nhân định rằng khác với Trung Quốc, nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh lãnh đạo cả đảng, nhà nước và quân đội, chức tổng bí thư của Việt Nam không có quyền lực bao trùm như vậy.

Cựu Tổng bí thư Lê Khả Phiêu từng đề xuất, giống như Trung Quốc, quy tụ hai chức tổng bí thư và chủ tịch nước vào một. Tuy đề xuất của ông Phiêu đã bị bác, nó có thể được thực hiện khi duy trì Đảng hội lần này.

Bài viết nhân định cuộc chiến chống tham nhũng là một trong các thách thức của Đảng Cộng sản vì chưa có nhiều thành tựu trong lĩnh vực này.

Theo phúc trình mới nhất của Tổ chức Minh bạch Quốc tế, Việt Nam xếp thứ 120 trong 180 quốc gia về mức độ tham nhũng và báo cáo 2010 của Ngân hàng thế giới thì cho hay 65% dân Việt Nam nói tham nhũng là vấn đề trầm trọng nhất trong nước.

Tham nhũng đã làm xói mòn niềm tin của người dân vào lãnh đạo. Tuy Việt Nam có luật chống tham nhũng, nhưng thực hiện luật này thế nào thì lại là chuyện khác.

Trong mô hình chế độ không có đối lập chính trị và đối trọng quyền lực, không thể trông chờ tòa án thực thi luật lệ.

Tác giả bài viết trên Le Monde nói Việt Nam cần cải thiện tính độc lập của nền pháp và điều này sẽ phải nằm trên bàn nghị sự của Đảng hội Đảng.

Quan hệ với Trung Quốc

Quan hệ với nước láng giềng không dễ cũng được cho là một thách thức khác của Đảng hội Đảng.

Bài báo trên Le Monde nói đây là chu kỳ đệ nhất của Việt Nam.

Quan hệ hai bên gặp nhiều khó khăn, bất đồng trong nhiều chu kỳ, từ chu kỳ quyền tài phán quần đảo Hoàng Sa tới ảnh hưởng mà các đảo phía bắc của Trung Quốc tới thềm lục địa nguồn gây nên đồng bằng sông Cửu Long; tới các dự án bauxite ở Tây nguyên và sự tràn lan của hàng hóa Trung Quốc trên thị trường Việt Nam.

Điều đáng nói là Bộ Chính trị Việt Nam chủ trương gia nhập quyết các vấn đề này trong sự kín đáo của quan hệ ngoại giao nên liên chúng có được mang ra bàn thảo tại Đại hội hoặc Đại hội hay không thì là điều không ai dám chắc.

Các mục tiêu chính sách chính trị, kinh tế-xã hội được nêu khá rõ ràng: trình độ tăng trưởng cao, giảm phân hóa giàu nghèo, bất bình đẳng xã hội, phát triển thị trường trong nước và an sinh xã hội...

Tuy nhiên vấn đề quan trọng hơn cả là “dân chủ hóa” thể chế chính trị.

Việc xóa bỏ độc đảng là không thể xảy ra. Thế nhưng trong thể chế hiện nay, làm sao để có thể tăng cường không gian tự do, giảm kiểm soát, bỏ bớt quyền độc lập của hệ thống tư pháp?

Có thể các tự do hóa đó làm nhiều người quan ngại, nhưng phải đáp ứng các đòi hỏi của thế đại.

Tác giả bài viết cho rằng trong mô hình Đông Nam Á đã nhiều biến cố, nhưng gì xảy ra với Việt Nam sẽ ảnh hưởng tới toàn khu vực.